

ziku s pristržnimi besedami zborovalce. Opozarjal je na veliki pomen „Štajerčeve“ stranke. Beseda „Štajerc“ združuje danes ljudi od daleč in blizu. Žele je shodu obilo uspeha (živahno odobravanje).

Predsednik podelil je potem besedo glavniemu govorniku, uredniku K. Linhartu, ki je v 1½ urnem govoru raztolmačil težnje in cilje našega gibanja. Povedal je kar naprej, da nam je glavni namen, odstraniti vsjo hujskarijo in jo nadomestiti s skupnim gospodarskim delom Nemcev in Slovencev. Pri nas je jako malo kmetov, ki bi bili gospodarsko neodvisni. Dokazano je, da pride ravno na spodnjem Štajerskem največ kmetijskih posestev na boben. Tudi vedno večje izseljevanje v Ameriko dokazuje revščino našega ljudstva. Vse to so pravi dokazi, da je bila dosežanja slovenska politika nič vredna. Ljudstvo hoče, da se dvigne njegov gospodarski položaj, ne pa da se širi narodnostno gonjo. Govornik je popisal nadalje stanovanje „narodne stranke“, ki danes nima nobenega pomena več in ki je le zavetišče politikujočih slovenskih advokatov. Klerikalna stranka pa ima svojo „kmetško zvezo“, katero pa ne vodijo kmetje, marveč politikujoči farji. Dokler kmet v tej laži-kmetški zvezi pride do veljave, toliko časa je ne moremo priporočati. V daljšem govoru in na podlagi neovrgljivih dejstev dokazal je potem govornik, kako slovenski prvaki zlorabljajo sleherne javne zastope in gospodarske organizacije v svoje politične namene. Vidi se to v klerikalnih občinah in v klerikalnih okrajnih zastopih. Videlo se je pa tudi v zločinskih konzumnih društvih, ki so jih klerikalci svoj čas po vsem spodnjem Štajerskem ustanovljali in ki so vsi v konkurz prišli, medtem ko so zapeljani kmetje izgubili svoj denar in svoje poštenje. Istotako širijo in ustanovljajo zdaj klerikalci svoje posojilnice. Tudi tukaj bode prišlo (deloma je že prišlo) do velikanskega poloma. Nadalje se je govornik pečal z brezvestno obstrukcijo v štajerskem deželnem zboru. Dokazal je, da se je ta obstrukcija pričela brez vsacega vzroka le na komando čeških rogoviležev. Nadalje je omenil velikansko škodo, ki jo povzročata obstrukcija vsemu ljudstvu. Mi „Štajercijanci“ hočemo v tem oziru ljudstvu očii odpreti. Zato pa so poskusili nasprotniki, naše shode v Mariboru in Sv. Lenartu motiti. Ker se jim to ni posrečilo, napravili so danes v sv. Lenartu nasprotniški shod, ki pa prav nobenega pomena nima. Govornik je končal z besedami: „Ne pustite se nahujskati, delujmo skupaj, Nemci in Slovenci za zboljšanje gospodarske bodočnosti. Mi gremo svojo pot naprej in smo nepremagljivi, kajti resnica je na naši strani!“ — Že med govorom so poslušalci opetovano burno odobraval. Na koncu shoda pa ploskanje in odobravanja kar konec ni bilo.

Lepo v poljudnih in jedrnatih besedah je govoril tudi posestnik Novak za skupno delo kmetov, obrtnikov in delavcev. Nato je bila sprejeta ednoglasno sledeča rezolucija: „Danes v Slov. Bistrici zbrani, od več kot 300 kmetijskih volilcev obiskani shod protestira najodločneje proti zločinski obstrukciji v štajerskem deželnem zboru in izražaja slovenskim poslancem najstrožje nezaupanje. Obenem prosi shod delavoljne po-

slance, da premagajo z vsimi močmi to škodljivo obstrukcijo.“

Predsednik je nato večkrat vprašal, ali želi kdo besede. Ali nikdo se ni oglasil. Tudi nasprotniški Saulusi so postali nakrat Paulusi. Urednik Linhart je še prosil, naj se naši somišljeniki izmikajo klerikalcev, da ne bi nam ti izzivanje očitali. Priporočal je pa tudi, da naj čitajo prihodnje klerikalne liste; tako bodo vsaj laži o shodu čitali.

V imenu zborovalcev se je potem vrli predsednik govorniku Linhartu zahvalil in v kratkih besedah velepomembni shod zaključil. Tako je bil ta shod eden najlepših in najmočnejših, kar jih je videl slovenjebistriški okraj. Za nasprotniške prireditve v hotelu „Austrija“, katere sta obdržala prvaška poslanca Pišek in Novak s pomočjo advokata dr. Leskovarja in žejnega urednika Kemperle, se ni nobena mačka zmenila. 16 orožnikov je varovalo to gospódo. Mi smo s tem uspehom lahko zadovoljni! Naša pot gre naprej in prišel bode čas, ko se podere trhljeni prestol prvaške gonje!

Novice.

Železniška nesreča pri Zagorju ob Savi.
Ana Čamer se piše ona ženska, ki je bila dne 22. oktobra 1910 navzoča pri nesreči Ivana Tomaževiča, ki je padel iz poštne vlaka, ki odhaja jutraj ob ¼ iz Zagorja proti Ljubljani. Ta priča stanuje baje v mariborskem okraju in je prišla iz Pruskega, kamor se bode koncem meseca zopet vrnila. V imenu zapuščene reve rodbine se uljudno prisloji vsi, ki poznajo Ano Čamer, da sporočijo njen natančen naslov dr. Karel Trillerju, odvetniku v Ljubljani, ki je postavljen za zastopnika zapuščene rodbine, ali pa uredništvu „Štajerca“. — Bodite usmiljeni in pomagajte pravici do veljave! Zapuščena rod-bina Vam bo za vedno hvaležna.

Tudi nekaj! Pred leti je ljubljanski policijski šef Franc Podgoršek z lastnico neke javne hiše madame Lewy sleparil. Ker se redkokdaj zgodi, da bi bil policijski načelnik lump, se to tudi sicer miroljubnim Ljubljančanom ni dopadlo. Vsled tega jo je Podgoršek raje brez vsacega slovesa v Ameriko popihal. Tam gre poštenjaku prav dobro. Prevzel je namreč uredništvo prvaške lista „Glas naroda“. Na en način bode ta Hribarjevi „Intimus“ že obogatel.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Prižnica postala je v zadnjem času zopet pravi agitacijski oder za gotove v politični gonji zaslepljene duhovnike. Kaj in kako mislimo mi o tistih duhovnikih, ki niti v Božji hiši svoji politični strasti ne morejo zapovedati, to smo pač že opetovano naglašali. Duhovnik, kateri zlorablja cerkev v politične namene, dokazuje pač javno, da je izgubil sleherni pojem o pravi veri... Sicer pa taki duhovniki za svoje politične cilje ničesar ne dosežejo. Kajti tudi najbolj klerikalnemu kmetu se gotovo ne dopade, ako mora v cerkvi mesto sv. evangelija gostilniške politične burke poslušati. Kakor rečeno, so v zadnjem času gotovi politični farji po cerkvah zopet z neverjetno strastjo pričeli proti „Štajercu“ hujskati. Dobili smo v tem oziru celo vrsto dopisov od kmetov. V vseh teh dopisih se možje pritožujejo, da niti v cerkvi nimajo miru pred politikom. Nimamo prostora, da bi vse te dopise ponatisnili. Le dva posebno značilna hočemo omeniti. Tako nam piše kmet iz sv. Miklavža na polju: — „Naš žup-

nik so na sv. Štefana dan iz prižnice po fantesu vere udrihali. Mi možje smo takrat še molčali; in Jagra zdaj nas je pa hudo jezilo, ko so zopet v „Proti o deljosi, 5. t. m. na leci udrihali po naprednem deljosi časopisih. Rekli so to „brezverski časopisi“, op v Cr napadajo duhovnike, papeža in vero. Nazadnju sled so še omenili, da je najhujši, „Štajerc“, karrek izja rega pišejo le brezverci in Luteranci. Jaz skih pos pravim, da je to laž, kajti v „Štajercu“ sem deželni sem nikdar ničesar proti veri čital! Miraj iz gosp torej, župnik Anton Drogenig, kajti tudi revamo, imama gradiva dovolj!“ — Ednako se nam piše delo iz fare Polenski s.: „Naš župnik Po edino s platnik (tega tička že dolgo poznamo in smo te nasi ga že kot kaplana za usesa prijeli! op. ur. ce), naj prve adventne nedelje sem družega nič ne pni sreds diguje, kakor o slabih časnikih, katerih čita vsa dež je „veliki greh“. Po navadi govori Podplatrukojij! tako hitro, da se ga komaj čuje, kadar pa u Velikan pada „Štajerca“, pa hruli, da se Bogu u shoda. Sploh pa Podplatnik že tudi drugače divja. Or vedno praznikih in nedeljah imamo tihe maše; tui in da na Marije svečnici smo imeli tiho mašo, ko Pa je povsod peta. Za pokopanje mrliča mora km ne s na pokopališču 3 K plačati, želar 2, še man Lenartu pa 70 krajc. V cerkvi vzel je Podplatnik dvema t m i v starima ženskoma sedeža, čeprav sta plačala tanca E leto; en sedež je dobila njegova kuharica, ena urednik pa njegova dekla. Kako se izražaja ta „duhovnik slover dokazuje pridiga, ki jo je imel predzadnju na bajone deljo; rekel je, da tisti, kdor od njega prepovedas t r i c i časopise bere, je podoben svinji, katera spledili po po dreku rovlje“. Omenili smo danes le naš jav dva slučaja. Kmetje so se že naveličali te večernik, hujskarije raz prižnice in opozarjajo cerkvevak in l oblast, naj napravi temu nekrščanskemu dr Kempe ianju konec. Drugače si bodo kmetje sarvorniko pomagali! — gospo

Narodnjaški dr. Horvat v Ptujju — tako stne nam piše — je res zelo usmiljen v svojih n orož čunih. Dne 25. novembra 1910 gresta Antonija res in Stefan Šalamun, posestnika v Sitežu, k klerikal Horvatu, da bi ta naj iz posestva Johana kholi se Antonije Šalamun vknjižene dolgove izbris kmeti. Ker je dr. Horvat hotel vedeti, koga strošaha! dotičeje, pokaže Franc Šalamun kupno pogod Marib v kateri je označeno, da ima stroške Štefi v vse Šalamun poravnati. Zato je tudi doktor obljubensko da bode do svečnice 1911 vse rešil. Namesnam ga da bi izknjižil, je stopil dr. Horvat v imenzlasi: Antonije Šalamun proti Štefanu Šalamun al sem pravdo pot in tožbo vložil, z istim pooblastojilnice lom, katerega je Antonija Šalamun za izbris pokih za pisala, brez da bi ona zahtevala, da bi se tožborski vložila. Iz tega samovoljega tožbenega postolagi. O panja si je dr. Horvat čez 60 K računil ter mestnik je sodnija odmerila 4650 K. Dne 20. januarni kas t. l. gre Antonija Šalamun omenjene stroše želi; plačevati; pravi dr. Horvat: Sodnija mi je pri najb več štrihala; zahteval je, da mora vsaj 10 tave. P več plačati. Ker pa tega ni hotela, sta se prižnik in pirala, za ta prepri ali pobotnico je morala s na sv nadalje stroške po 4 K plačati! Iz tega vzrok pa mu nadalje reče, da ona nima več plačati ko je sodnija odmerila; pobotnico pa mora go tovo tisti plačati, kateri denarje prejme; v kerzi v jezi vrže Horvat akte in pravi: Mislite da je dr. Z tom jaz zastojni mudil? In takoj je še 2 lčni go pripisal, to pa s pristavkom, da si on sme nge, v k vsak ¼ minute 2 K računati. Iz teh vzrok je morala stranka namesto 4650 K plačati 5016 K... Komaj je prva stranka iz pisarne se prijče druga žena iz pisarne, da je 9 K va računal, ko je bilo v računih. Kaj ne, narodnjaški s takimi dejstvi v kmetom pomagate? Zato nimajo zastojni izreka: „Slovenec k Slovencu“ V resnici pa bi se moralo reči: „Iz tvoje mošnji v moj žep!“

Crna politika gotovih duhovnikov je pa največji sovražnik vere. Več kot deset brezvercev škoduje cerkvi en sam politikujoči duhovnik. Dokaz temu nastopanje prvaške duhovščine v Ptujju. Vikar Pšunder (semtertja se piše tudi Pšchunder) in kaplan Jager sta vsled večneg političnega izzivanja in hujskanja tako daleč prišla, da so pričeli tudi najvernejši katoličan z glavo majati. Vsled tega so priredili p. l ptujski meščani shod, na katerem so odločno zahtevali, da škofijski ordinarijat, ja moža dmetih dva gospoda čimpreje iz Ptujja o nu brat pokličje. Mnogo oseb je celo izjavilo, da lpoizkus v drugem slučaju izvajalo svoje konsekvence, kih sola

Klerikalci med seboj.

Zadnjič sta se v avstrijski državni zbornici hudo sprla trgovinski minister dr. Weiskirchner in poslanec dr. Heilingner, katerih sliki danes prinašamo. Zanimivo je, da pripadata obadva klerikalni ali krščansko-socialni stranki, katera stoji sploh v večnem prepiru, odkar je pokojni dr. Lueger zatisnil svoje oči. Istotako pa je zanimivo, da si klerikalci ob vsaki priliki prepira takoj drug drugemu najhujše osebne lumparije očitajo. Klerikalstvo vseh narodov je pač v smrdljivi korupciji ednako

Dr. Weiskirchner
Handelsminister

Abg. Dr. Alois Heilingner
(Christl. Soz.)